

1 Hra Mang Kung

1.1 Definícia hry

Slova Mang Kung su čínske a znamenajú slepí ľudia. Je to stará čínska hra, ktorá sa v dnešnej dobe stále hráva v južnej Číne a v Hong Kongu. Počas hry sa bude používať šesť hracích kociek, ktoré sa od klasických líšia len neobvyklým označovaním stien a to takým, že i -ta kocka má na jednej stene hodnotu i a ostatné steny sú prázdne $\forall i = 1, 2, \dots, 6$. (Figure 1)

Figure 1: Vzhľad používaných kociek, v hre Mang Kung

Pokiaľ v hre padne na i -tej kocke prázdna stena, počíta sa to ako nulová hodnota $\forall i = 1, 2, \dots, 6$.

Najčastejšie sa hry účastnia traja hráči, no však nie je limitovaná ani pre $n > 3$ hráčov, kde súčasne $n \in \mathbb{N}$. Možeme si predstaviť, že hráči sedia okolo guľatého stolu a tým bude jasné, že po odohraní jedného hráča bude na ľahu hráč naľavo. Každý z hráčov položí na stôl 7 žetónov rovnakej hodnoty. (V prípade $n > 3$ hráčov každý položí na stôl $\frac{21}{n}$, v ďalšom prípade ak $\frac{21}{n}$ nie je prirodzené číslo tak, každý hráč prispeje $k\frac{21}{n}$, $k \in \mathbb{N}$, teda zvoline vhodný k násobok aby nám výsledok dával celé číslo) Na začiatku hry je na stole teda $\zeta = 21$ žetónov (v prípade $n > 3$ hráčov $\zeta = 21k$ žetónov), ktorých počet sa bude počas hry neustále meniť podľa nasledujúcich pravidiel.

1.1.1 Logika hry

(i) Prvú hru začne, náhodne vybraný hráč spomedzi všetkých hráčov. Označovať ho budeme H_1 . Po H_1 je na rade H_2 , po H_2 , H_3 , po H_3 , H_1 , atď.

Teda, všeobecne ak by bol počet hráčov $= n$, tak nastávajú dve možnosti, pre to aký hráč pôjde po H_i , $i \in \{1, 2, \dots, n\}$

- Po hráčovi H_i pôjde $H_{i+1} \iff i < n$
- Po hráčovi H_i pôjde $H_1 \iff i = n$

(ii) Hráč, ktorý je na rade hodí všetkými šiestimi hracími kockami a zistí súčet hodnôt stien, ktorý budeme označovať F . Je zrejmé, že $F \in \{0, 1, 2, \dots, 21\}$

(iii) Ak pre H_i je po uskutočnení hodu $F < \zeta \implies H_i$ si zoberie zo stola F žetónov.

(iv) Ak pre H_i je po uskutočnení hodu $F > \zeta \implies H_i$ musí na stôl pridať $F - \zeta$ žetónov.

(v) Ak pre H_i je po uskutočnení hodu $F = \zeta \implies H_i$ si berie zo stola všetkých ζ žetónov, navyše H_i si zoberie od každého protivníka po F žetónov. H_i sa stáva víťazom tejto hry a ako prvý začína ďalšiu hru.

1.1.2 Objasnenie hry simuláciou

1.2 Úlohy a výpočtové riešenia

(a) Aká je pravdepodobnosť, $p_i = P(F = i)$, $i = 0, 1, 2, \dots, 21$

(b) Ma každý hráč rovnakú pravdepodobnosť, že vyhrá hru alebo má hráč, ktorý začína hru nejakú výhodu?

(c) Je stredná hodnota výhry rovnaka pre všetkých H_i , $i = 1, 2, \dots, n$

(d) Aka je stredná hodnota dĺžky jednej hry, tj. koľkokrát sa priemerne posunieme o jedného hráča vľavo, než nejaký H_i vyhrá danú hru.

Odpovede na otázky

(a) Ako prvé by nám mohlo napadnúť zostrojiť všetky možnosti hodu kociek, ktoré môžu nastať a na základe toho vypočítať jednoducho jednotlivé pravdepodobnosti. Tu však ale nastáva problém s tým, že päť prázdnych stien na každej kocke nemôžeme brať ako jednu a preto je celkový počet možností hodu kociek $6^6 = 46656$, čo nebude vôbec efektívne. Miesto toho siahneme po lepšom nástroji a to je tzv. funkcia generujúca pravdepodobnosť, pre diskretnú náhodnú premennú X na nezáporných číslach predpisom:

$$g_X(t) = E(t^X) = \sum_{k=0}^{\infty} t^k P(X = k)$$

,potom je ľahké dokázať, ak je $g_X(t)$ k -krát diferencovateľná, že:

$$P(X = k) = \frac{\frac{d^k g_X(0)}{dt^k}}{k!}$$

Dôkaz

Nech $g_X(t)$ je funkcia generujúca pravdepodobnosť, navyše je i -krát diferencovateľná. Môžeme si ju prepísať do tvaru:

$$P(X = 0) + P(X = 1)t + P(X = 2)t^2 + \dots + P(X = i)t^i + P(X = i + 1)t^{i+1} + \dots$$

z takto upravenej funkcie je jasné, že keď zoberieme jej i -tú deriváciu podľa premennej t , tak:

- $\forall t^j, j < i : \frac{d^i(t^j)}{dt^i} = P(X = j)0 = 0$
- $\forall t^j, j = i : \frac{d^i(t^j)}{dt^i} = P(X = j)j! = P(X = i)i!$
- $\forall t^j, j > i : \frac{d^i(t^j)}{dt^i} = P(X = j) \frac{i!}{(j-i)!} t^{(j-i)}$

$$\frac{d^i g_X(t)}{dt^i} = P(X = 0)0 + P(X = 1)0 + P(X = 2)0 + \dots + P(X = i)i! + P(X = i+1) \frac{i!}{(j-i)!} t^{j-i} + P(X = i+2) \frac{i!}{(j+1-i)!} t^{(j+1-i)}$$

$$\frac{d^i g_X(0)}{dt^i} = P(X = i)i!$$

$$P(X = i) = \frac{\frac{d^i g_X(0)}{dt^i}}{i!}$$

□

Následne označme:

$$F = \sum_{k=1}^6 D_i$$

D_i , $i = 1, 2, \dots, 6$ predstavuje hodnotu i -tej kocky po vykonanom hode.

$$g_F(t) = E(t^F) = E(t^{\sum_{i=1}^6 D_i}) = E \prod_{i=1}^6 (t^{D_i})$$

Tu si musíme uvedomiť, že D_i sú navzájom nezávislé a teda pre nezávislé náhodné premenné X, Y platí: $E(XY) = E(X)E(Y)$, čo vieme využiť aj v našom prípade.

$$E \prod_{i=1}^6 (t^{D_i}) = \prod_{i=1}^6 E(t^{D_i})$$

vieme, že $E(t^{D_i}) = \sum_{k=0}^6 P(D_i = k)t^k$ a teda:

$$\prod_{i=1}^6 \sum_{k=0}^6 (P(D_i = k)t^k)$$

,tu si už len musíme uvedomiť pravdepodobnostné rozdelenie D_i

$$D_i = \begin{cases} 0 & \text{s pravdepodobnosťou} = \frac{5}{6} \\ i & \text{s pravdepodobnosťou} = \frac{1}{6} \end{cases}$$

$$\prod_{i=1}^6 \sum_{k=0}^6 (P(D_i = k)t^k)$$

$$\prod_{i=1}^6 (P(D_i = 0)t^0 + P(D_i = i)t^i)$$

$$\prod_{i=1}^6 \left(\frac{5}{6} + \frac{1}{6}t^i\right)$$

Teraz už len musíme presne vyjadriť čomu sa rovná daný výraz po roznásobení, na účely derivovania.

$$\Rightarrow \frac{1}{46656} (15625 + 3125t + 3125t^2 + 3750t^3 + 3750t^4 + 4375t^5 + 4500t^6 + 2000t^7 + 1500t^8 + 1625t^9 + \dots$$

$$+ \dots 1025t^{10} + 1025t^{11} + 425t^{12} + 300t^{13} + 200t^{14} + 180t^{15} + 55t^{16} + 30t^{17} + 30t^{18} + 5t^{19} + 5t^{20} + t^{21})$$

Na základe vyjadrenia vieme hneď vyjadriť každú jednu pravdepodobnosť.

i	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
$\frac{P(F=i)}{46656}$	15625	3125	3125	3750	3750	4375	4500	2000	1500	1625	1025
$\approx \%$	33	6	6	8	8	9	9	4	3	2	2

Table 1: Výsledné pravdepodobnostné hodnoty časť 1.

i	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
$\frac{P(F=i)}{46656}$	1025	425	300	200	180	55	30	30	5	5	1
$\approx \%$	2	1	0,6	0,4	0,3	0,1	0,06	0,06	0,01	0,01	0,002

Table 2: Výsledné pravdepodobnostné hodnoty časť 2.

1.3 Vzorce

1.4 Simulácie